

Na Apeniskem polotoku so živelji: Galci, Veneti, Etruščani in Italija plemena (Sabini, Latini in Umbri) Etruščani so imeli visoko stopnjo razvoja, etruščanski jezik in pisavo, bili so rudarji (baker, bron, železo), opazujejo ptice, gradili so obzidja, mostove, ceste, vodovode itd.) žena in mož sta bila enakovredna.

NASTANEK RIMA

Mesto nastane 753 p.n.š. ob reki Tiberi na sedmih gričih. Volkulja skrbi za dvojčka Romula in Rema. Rem ustanovi in postane prvi kralj Rima. Prebivalstvo se ukvarja z živinorejo in s poljedelstvom.

V Rimu živijo:

- ◆ Patriciji – so bogataši
- ◆ Plebejci – preprosto ljudstvo (kmetje, obrtniki in trgovci)
- ◆ Sužnji – vojni ujetniki – delajo težka dela, delajo v hiši in na polju, so gladiatorji

Najvišjo oblast v Rimu ima SENAT. Senat imata 2 konzula in 300 patricijev in sprejema zakone. LJUDSKA SKUPŠČINA voli senat.

Plebejci morajo:

- ◆ Plačati davek
- ◆ Služiti vojsko
- ◆ Nimajo političnih pravic
- ◆ Ne smejo se poročiti s patriciji
- ◆ Ne smejo opravljati uradniških služb

Rimska vojska

- ◆ Ima konjenico (vojaki na konju), ki je ob stani
- ◆ Pehota (vojaki so peš), ki so v sredini

1 legija ima 6000 legionarjev. Vojska je obvezna in poklicna.

Vojaki imajo: čelado, ščit, meč, kopje in oklep. Za 20 let služenja vojske dobi vojak za nagrado zemljo v provinci.

Ko ni vojn so vojaki gradili ceste, zidove itd.

Kartagina

Bila je feničanska kolonija v S. Afriki. Ukvvarjali so se z obrtjo, trgovino, poljedelstvom in imeli so močno ladjevje.

100 let so se borili z Rimom in v tem času so bile 3 PUNTSKE VOJNE. Na koncu so zmagali Rimljani in so Kartagino uničili. Postala je rimska provinca.

Rimska družba

Kmetje so zaradi vojne zapustili zemljo. Kupili so jo veleposestniki ali latifundisti.

Bogastvo je prišlo iz provinc (zlato, kradejo)

Začeli so uporabljati denar

Sužnji delajo za Rimljane zastonj.

Rimljani so živelji:

- ◆ v mestu (hiše so iz kamna, les, opeka, večnastropne), so obrtniki, trgovci, - se kopajo v termah in so v knjižnicah
- ◆ in na vasi (proste hiše, preživljajo se z poljedelstvom in živinorejo)

Rimsko cesarstvo

Rim se je razširil po Afriki, Španiji in postanejo gospodarji v Sredozemlju. Vodi jih Gaj Julij Cezar. Postane diktator. Prevzame vso oblast v svoje roke, postal je vojaški poveljnik, odloča namesto senata. Ubijejo ga 44 p.n.š. Julij Cesar je znan po 7 knjigah, po julijanskem koledarju in po Julijskih Alpah. Po smrti sledi obdobje cesarstva. Za njim pride Oktavijan.

Rimska kultura

Rimljani gradijo; ceste, mostove, akvedukte, kanalizacijo, templje, cirkuse, amfiteatre, gledališča in slavoloke.

Znan pisatelj je Vergil, ki napiše ENEIDO.

Nato se Rimsko cesarstvo razdeli:

- ◆ zahodno rimsko cesarstvo – glavno mesto je Rim
- ◆ vzhodno rimsko cesarstvo – glavno mesto je Konstantinopolis

Zakaj je propadlo rimsko cesarstvo:

Rimsko cesarstvo je propadlo zaradi:

- ◆ vpadov barbarskih narodov Germanov, Slovanov Hunov

- ◆ primanjkuje sužnjev
- ◆ je malo osvajalnih vojn
- ◆ primanjkuje vojske
- ◆ vedno novi cesarji

Koloni so kmetje, ki delajo zemljo od veleposestnikov. Plačajo najemnino z pridelkom in denarjem.

Rimljani na naših tleh

Rimljani pridejo k nam, in ustanovijo province. Te so: Panonija, Norik in Histria. Tu pri nas pridobijo delovno silo, zemljo in tržišče. Prej so tu stanovali Iliri in Kelti. Glavna cesta gre iz Ogleja, Emona, Celeia, Petovia

Tu imajo v kmetijstvu dvoletno kolobarjenje, izsušujejo močvirja

Krščanstvo

Začne se v 1. stoletju. Začne ga voditi Jezus Kristus. On je odrešenik, zdravi bolne, uči priateljstva in ljubezni. Ta vera se imenuje krščanstvo, ki postane uradna državna vera v Rimu.

Preseljevanje narodov

Začne se v 4. stoletju. Preseljujejo se Germani, Slovani in Huni.

1. **Germani** so med Renom, Donavo, Vislo in Karpati. Ukvarjali so se s poljedelstvom in živinorejo. Bilo je več plemen (Goti, Bavarci, Franki)
2. **Slovani** so živelji med Dnjeprom in Dnjestrom. Bili so zanemarjeni slabo oblečeni itd. Ukvarjali so se s poljedelstvom in živinorejo, ovčerejo, govedorejo...Bilo je več plemen (Južni, Zahodni in Vzhodni Slovani)
3. Huni so prišli iz Azije in Kitajske. Jejo surovo meso, podobni so Kitajcem. Bili so nomadi. Ukvarjali so se z živinorejo (konji, ovce)...

Posledice preseljevanj

- ◆ Propad Z rimskega cesarstva
- ◆ Mešanje germanske in romanske kulture
- ◆ Stara mesta izginjajo
- ◆ Pojavijo se trgovine- ob križiščih, sejmih, rekah, cerkvah in gradu
- ◆ V rimsko cesarstvo živi še 1000 let.
- ◆ Nastanejo tri nove države
 - ◆ Frankovska država
 - ◆ Arabska država
 - ◆ Bizantinska država

Bizantinska država

To je V rimsko cesarstvo. Glavno mesto je Konstantinopel. Državo vodi Justinjan, ki napiše zakon Justinjanov kodeks. Zgradi novo cerkev. Izgnal je V Gote iz Ravenne.

Arabska država

Pojavi se na Arabskem polotoku. Ukvarjajo se z živinorejo. – beduini.

Pojavi se vera ISLAM. Začne jo širit Mohamed. Njihov bog je Alah. Njihova glavna knjiga je KORAN. Začetek islama je leta 622 ko je Mohamed pobegnil iz Meke v Medino.

Frankovska država

Nastane na ozemlju Z rim. Cesarstva. Ustanovijo jo Franki. Na čelu države je kralj. Najbolj znan kralj je bil Karel Veliki. Z vojnama je osvojil velik del Evrope.

Razvija se kultura, znanost, cerkev, šole. Zemlja je vladarjeva last. On jo da v najem. Plačati morajo dajatve v naravi, dajatve v denarju in opraviti TLAKO –delati pri vladarju zastonj toliko dni v letu. Kmetje so dolžni se vojskovati za vladarja in morajo sami kupit opremo za vojsko.

VISOKI SREDNJI VEK

Vdori vikingov, Normanov in Saracenov so uvod v drugo obdobje srednjega veka.

Vikingi- kmet, ribič, trgovec gusar iz Skandinavije

Normani- Ljudstvo, ki prihajo s Severa poseli Normandijo, Anglijo in J:Italijo.

Madžari ali Ogri – pridejo iz panonske nižine.